

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 4-2-2025

2024-067--

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Avans Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1097
5004 BB TILBURG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
50277747

Datum 28 januari 2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo bachelor Behaviour and Wellbeing

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftencgw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de aanvraag van 8 november 2024, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 8 november 2024, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bachelor Behaviour and Wellbeing als bekostigde opleiding te verzorgen in 's-Hertogenbosch.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 20 januari 2025, kenmerk 2024-067, *negatief* geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bachelor Behaviour and Wellbeing als bekostigde opleiding te verzorgen in 's-Hertogenbosch.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag wel voldoet aan het behoeftecriterium, maar niet voldoet aan het ruimtecriterium.¹ Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
50277747

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Postadres CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres CDHO
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Avans Hogeschool
Veltijd hbo bachelor
Behaviour and Wellbeing
's-Hertogenbosch

Kenmerk CDHO

2024-067

Kenmerk aanvrager

-

Datum

20 januari 2025

Geachte heer Bruins,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: de commissie) over de aanvraag van Avans Hogeschool tot bekostiging van de nieuwe hbo bachelor Behaviour and Wellbeing in de gemeente 's-Hertogenbosch (brief van 8 november 2024 zonder kenmerk). De commissie heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart en september jongstleden gepubliceerd op haar website (A24-040¹ en A24-075). De commissie heeft het dossier voor deze aanvraag op 8 november 2024 ontvangen. Op 22 november heeft de commissie zienswijzen ontvangen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en van de Hogeschool van Amsterdam. Op 25 november heeft de commissie een zienswijze ontvangen van de Hogeschool Utrecht. De aanvrager heeft op 9 december op deze zienswijzen gereageerd. Op 10 december heeft de commissie omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 3 februari 2025.

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Algemene wet bestuursrecht. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 (hierna: Regeling) voor de commissie als leidraad gediend.

¹ Bij de vooraankondiging in maart 2024 heette de voorgenomen opleiding "Lifestyle and Behavior".

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om *negatief* te besluiten op het verzoek van Avans Hogeschool om de hbo bachelor Behaviour and Wellbeing als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente 's-Hertogenbosch. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a, maar niet aan criterium b in art. 6 lid 1 van de Regeling. De commissie brengt daarom geen advies uit over de RIO- en ISCED-indeling.

1. Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Behaviour and Wellbeing in de gemeente 's-Hertogenbosch verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo bachelor van 240 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Sectoroverstijgend' laten opnemen. De aanvrager heeft geen voorstel gedaan voor de indeling in een ISCED-rubriek.

De aanvraag is tegelijk ingediend met een aanvraag voor een vergelijkbare hbo bachelor Gezondheid in de gemeenten Leeuwarden en Emmen die door NHL Stenden Hogeschool is ingediend (2024-071). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 3 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De aanvrager geeft aan dat de voorgenomen opleiding sectoroverstijgend en multidisciplinair is. De focusgebieden zijn gezondheid, menselijk lichaam, ondernemen, psychologie, voeding, bewegen en gedrag. Studenten wordt geleerd om verandering van fysiek, mentaal, sociaal en emotioneel welbevinden integraal aan te pakken. Daarnaast zijn veranderkunde en ondernemerschap onderdeel van de opleiding.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een havo-, vwo- of mbo-4-diploma.

Afgestudeerden kunnen onder meer werken als organisatieadviseur, adviseur leefstijl/preventie, specialist duurzame inzetbaarheid, programmaleider wellbeing, medewerker studentwelzijn of als vitaliteitscoach.

2. Analyse verwant aanbod

De aanvrager vindt geen enkele opleiding sterk verwant aan de voorgenomen opleiding.

De aanvrager vindt de volgende hbo bachelors "deels verwant":

1. Opleiding tot Verpleegkundige (aangeboden door zestien instellingen²)
2. Toegepaste Psychologie (aangeboden door zes instellingen)
3. Voeding en Diëtetiek (aangeboden door vier instellingen)
4. Social Work³ (aangeboden door zeventien instellingen)
5. Gezondheid (aangeboden door één instelling)
6. Sportkunde (aangeboden door acht instellingen)

² Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

³ De commissie is ervan uitgegaan dat met de hbo bachelor Social Work ook de hbo bachelor Sociaal Werk wordt bedoeld.

De commissie begrijpt de term “deels verwant” als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term “zijdelings verwant”.

De commissie vindt de hbo bachelor Gezondheid sterk verwant. Beide opleidingen richten zich op dezelfde instroomdoelgroep, de inhoud van de opleiding komt voor een groot deel overeen en beide opleidingen leiden voor een groot deel op tot dezelfde beroepen.

De commissie vindt verder de volgende door de aanvrager genoemde hbo bacheloropleidingen zijdelings verwant:

1. Opleiding tot Verpleegkundige (aangeboden door zestien instellingen)
2. Toegepaste Psychologie (aangeboden door zes instellingen)
3. Social Work (aangeboden door zeventien instellingen)
4. Sportkunde (aangeboden door acht instellingen)

De commissie vindt ook de hbo bachelor Human Resource Management (aangeboden door veertien instellingen) zijdelings verwant omdat deze opleiding raakvlakken heeft met de voorgenomen opleiding op het gebied van het welbevinden van werknemers, een vergelijkbare instroomdoelgroep heeft en studenten ten dele opleidt voor dezelfde beroepen.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gedaald (zie Bijlage 1).

De aanvrager schat de instroom in de voorgenomen opleiding op aanvankelijk 25 studenten met doorgroei naar 75 studenten, met eventuele mogelijkheden voor een beheerste groei in de navolgende jaren.

3. Beoordeling criterium a

De commissie beoordeelt hieronder de argumentatie van de aanvrager over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Behaviour and Wellbeing.⁴

De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding niet past binnen de opleidingstypen van het ROA.

De commissie constateert met de aanvrager dat de prognoses van het ROA niet representatief zijn voor de voorgenomen opleiding Behaviour and Wellbeing. De commissie laat de prognoses om deze reden buiten beschouwing.

De aanvrager verwijst vervolgens naar een bron van het UWV⁵ waarin uiteengezet wordt dat er in sportscholen en fitnesscentra een verschuiving waarneembaar is van een behoefte aan sportschoolinstructeurs naar een behoefte aan leefstijlprofessionals. Deze groeiende arbeidsmarktbehoefte is volgens de aanvrager bij uitstek relevant voor de voorgenomen opleiding omdat deze opleiding leefstijlprofessionals met brede competenties opleidt. De commissie constateert dat deze bron blijk geeft van een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan leefstijlprofessionals.

⁴ De commissie betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028>). De commissie hanteert altijd de meest actuele arbeidsmarktprognoses.

⁵ Het artikel ‘Hoe het gaat in 5 beroepen na de coronacrisis’ (UWV, 14 september 2023)

De aanvrager wijst verder op de Transitieagenda Gezondheid & Zorg.⁶ Hierin wordt een toenemend accent op preventie en aandacht voor de wisselwerking tussen leefstijl en leefomgeving beschreven. Vanwege deze verandering wordt de noodzaak aan professionals met een brede kijk op gezondheid en welzijn benadrukt. Volgens de aanvrager sluit de voorgenomen opleiding goed aan bij deze trend. In 2024 is de Kennis- en Innovatieagenda Gezondheid & Zorg verschenen.⁷ Daarin staat dat de missie van het Ministerie van VWS om de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving in 2040 met 30% te hebben verminderd (ten opzichte van 2023), vraagt om een brede benadering van problematieken betreffende leefstijl. In de bron wordt ook verwezen naar akkoorden en programma's waar nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan leefstijlfactoren die minder vaak aandacht krijgen zoals ontspanning, nachtrust en sociale contacten. De voorgenomen opleiding sluit volgens de aanvrager vanwege de brede benadering van welbevinden goed aan op deze vraag. De commissie constateert dat deze bronnen blijken te geven van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen.

In de periode februari tot en met juni 2024 heeft de aanvrager negentien interviews afgenomen met potentiële werkgevers over het functieprofiel. Er is aan de geïnterviewden gevraagd hun mening te verwerken in steunbetuigingen⁸. De aanvrager geeft aan dat alle geïnterviewden positief zijn over de ontwikkeling van de voorgenomen opleiding en dat 90% onderschrijft dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat. Aan de geïnterviewden is niet gevraagd of zij zeggenschap hebben over het aannamebeleid van de organisatie waar zij werken. Twaalf van de negentien geïnterviewden hebben een kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte opgegeven aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Van elf van deze twaalf geïnterviewden kan op basis van hun functie aangenomen worden dat zij (enige) zeggenschap hebben over het aannamebeleid van nieuwe werknemers binnen de organisatie waar zij werkzaam zijn. De geïnterviewde waarbij dit onduidelijk is, laat de commissie buiten beschouwing. Ook laat de commissie één geïnterviewde buiten beschouwing waarbij onduidelijk is of de opgegeven behoefte realistisch is. De tien overige geïnterviewden hebben aangegeven in de komende twee jaar in totaal 75 afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te willen aannemen.

De commissie vindt het onderzoek valide en navolgbaar en de reacties van tien geïnterviewden relevant. De commissie constateert dat dit blijkt te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

In de periode april tot en met juni 2024 heeft Lexnova een werkgeversenquête uitgevoerd onder 23 potentiële werkgevers.⁹ De vragenlijst is toegevoegd aan het dossier. De meeste organisaties waar de respondenten werkzaam zijn, zijn gevestigd in de provincie Gelderland (22%), Noord-Brabant (22%), Utrecht (13%), Zuid-Holland (13%) en Zeeland (13%). De meeste respondenten zijn werkzaam in de sectoren gezondheidszorg (65%) en de sector cultuur sport en recreatie (17%). Alle respondenten hebben aangegeven enige zeggenschap te hebben over het aannamebeleid van nieuwe medewerkers. De meeste respondenten zijn werkzaam in een organisatie met tien tot negentien werknemers (26%), 20 tot 49 werknemers (17%), vijf tot negen werknemers (13%) en 200 tot 499 werknemers (13%). 91% van de respondenten vond het opleidingsprofiel (zeer) aansprekend.

⁶ 'Gezondheid & Zorg – Transitieagenda Human Capital' (Health Holland 2022, p.43, 47-49)

⁷ 'Gezondheid & Zorg – Kennis- en Innovatieagenda 2024-2027' (Health Holland 2024, p.39-41)

⁸ Bijlagen 7-9 en 13-28 van het dossier

⁹ Het rapport 'Marktpotentieel B Lifestyle and Behavior – Deelrapportage: werkgeversonderzoek' (Lexnova 2024)

Van de 23 respondenten hebben acht een behoefte aangegeven aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in de komende drie jaar. De arbeidsmarktbehoeften van twee respondenten vindt de commissie niet realistisch omdat de geschatte toekomstige behoefte onrealistisch groot is gelet op het huidige aantal medewerkers dat bij hun organisatie werkzaam is. Om die reden laat de commissie de antwoorden van die twee respondenten buiten beschouwing. De overige zes respondenten hebben een arbeidsmarktbehoefte aangegeven van minimaal 11 en maximaal 63 in de komende drie jaar.

De commissie vindt het onderzoek valide, navolgbaar en relevant. Volgens de commissie geeft dit onderzoek blijk van een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

In de periode september tot en met oktober 2024 heeft Lexnova nogmaals een enquête uitgevoerd onder potentiële werkgevers.¹⁰ Tien respondenten hebben meegewerkt aan het onderzoek, waarbij de respons is ondubbeld. De vragenlijst is toegevoegd aan het dossier. De organisaties waar de meeste respondenten werkzaam zijn, zijn gevestigd in de provincie Noord-Brabant (50%) en Utrecht (30%). De meeste respondenten zijn werkzaam in de sector gezondheidszorg (60%). Alle respondenten hebben aangegeven enige zeggenschap te hebben over het aannamebeleid van nieuwe medewerkers bij hun organisatie. De meeste respondenten zijn werkzaam in een organisatie met meer dan 500 werknemers (50%). Van de respondenten geeft 40% aan de voorgenomen opleiding aansprekend te vinden en 60% zelfs zeer aansprekend. Van de tien respondenten hebben vijf ook meegedaan aan de interviews. Deze respondenten laat de commissie om die reden buiten beschouwing. Van de overige vijf respondenten hebben twee een behoefte aangegeven aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in de komende drie jaar. Van één van die twee respondenten acht de commissie de opgegeven behoefte niet realistisch omdat de geschatte toekomstige behoefte onrealistisch groot is gelet op het huidige aantal medewerkers dat bij hun organisatie werkzaam is. Om die reden laat de commissie de antwoorden van die respondent buiten beschouwing. De andere respondent geeft een arbeidsmarktbehoefte aan van minimaal twee en maximaal drie nieuwe medewerkers in de komende drie jaren.

De commissie vindt het onderzoek valide en navolgbaar, maar omdat het maar één respondent betreft geeft dit onderzoek slechts een indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst verder naar een vacatureanalyse die op 23 oktober 2024 door Lexnova is uitgevoerd op basis van de gegevens van Jobfeed.¹¹ Er zijn vacatures van de vijf jaar vóór de onderzoeksdatum geselecteerd met relevante opleidingsniveaus en waar het beroep life coach in voorkwam. Vervolgens zijn niet relevante functies gefilterd, zoals kindercoach en groencoach. De zoekopdracht leverde landelijk 603 vacatures op, waarvan 324 op hbo-niveau, 266 op mbo/hbo-niveau en 13 op hbo/wo niveau. In de afgelopen vijf jaar is een stijgende trend te zien in het aantal vacatures dat per week is geplaatst. Qua spreiding waren de meeste vacatures in de afgelopen vijf jaar in de provincie Zuid-Holland (99), Noord-Holland (93) en Utrecht (89). De meeste vacatures zijn in de branche gezondheidszorg/welzijn (204), overig/onbekend (153) en cultuur/recreatie (84). Er is ook gekeken naar de vacatureontwikkeling in het afgelopen jaar. Dat leverde 229 vacatures op, waarvan 125 op hbo-niveau en 104 op mbo/hbo-niveau. De meeste vacatures stonden open in de

¹⁰ Het rapport 'Marktpotentieel B Behaviour and Wellbeing – Deelrapportage: werkgeversonderzoek' (Lexnova 2024)

¹¹ Het rapport 'Marktpotentieel B Behaviour and Wellbeing – Deelrapportage: vacatureanalyse' (Lexnova 2024)

provincie Zuid-Holland (40), Noord-Holland (36) en Gelderland (31).

De commissie vindt de vacatureanalyse valide, navolgbaar en relevant en constateert dat dit blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Behaviour and Wellbeing. De aanvraag voldoet aan criterium a (art. 6 lid 1) van de Regeling.

4. Beoordeling criterium b

4.1 Noodzaak nieuwe opleiding

De aanvrager verwijst ter onderbouwing van de noodzaak naar de argumenten over de arbeidsmarktbehoefte. De commissie constateert dat de argumentatie over de behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding geen onderbouwing vormt van de noodzaak voor de nieuwe opleiding zoals bedoeld in de Regeling en laat deze argumentatie daarom buiten beschouwing. De commissie heeft deze argumenten waar mogelijk wel bij de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte betrokken.

De aanvrager stelt verder dat het bestaande aanbod ontoereikend is. Er zijn alleen deels verwante opleidingen die slechts één van de onderwerpen behandelen die in de voorgenomen opleiding integraal worden behandeld. De aanvrager geeft aan uitgebreid onderzocht te hebben of de voorgenomen opleiding vormgegeven kon worden binnen de hbo bachelors Social Work of Opleiding tot Verpleegkundige van Avans Hogeschool, maar dat bleek niet mogelijk. Om een mix aan belangrijke aspecten van welbevinden voldoende breed aan te bieden zijn volgens de aanvrager de 180 studiepunten van de stamopleiding nodig. Bovendien kan de beoogde opleiding volgens de aanvrager geen uitstroomprofiel zijn van andere zijdelings verwante bachelors omdat die opleidingen een uitgebreid beroepsprofiel hebben waaraan voldaan moet worden. De beroepsprestaties van de beoogde opleiding passen daar niet bij.

Volgens de aanvrager heeft realisatie van de voorgenomen opleiding geen negatieve gevolgen voor de spreiding van het opleidingsaanbod. Als argumenten voert de aanvrager aan dat (1) er geen sterk verwant aanbod is, (2) er grote verschillen in focus en beroepsoriëntatie zijn met zijdelings verwante opleidingen,¹² (3) er uitvoerig afstemming is geweest en geen onwenselijke concurrentie en schokken worden verwacht, (4) de instroom van de beoogde opleiding beheerst blijft en (5) er naar aanleiding van de vooraankondiging in maart 2024 geen melding is geweest over eventuele negatieve spreidingsgevolgen.

De commissie deelt de mening van de aanvrager niet. Zoals eerder aangegeven vindt de commissie de hbo bachelor Gezondheid sterk verwant. Hoewel er afstemming heeft plaatsgevonden met Fontys Hogeschool (die deze sterk verwante opleiding in Tilburg en Venlo aanbiedt), is volgens de commissie onvoldoende duidelijk gemaakt dat de beoogde opleiding niet binnen die opleiding vormgegeven kan worden.

De sterk verwante hbo bachelor Gezondheid wordt aangeboden in Venlo en Tilburg. Vestiging van de voorgenomen opleiding in de gemeente 's-Hertogenbosch heeft zeer waarschijnlijk een negatief

¹² Bijlage 36 van het dossier

effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. Vanwege de geringe reisafstand tussen Tilburg en de vestigingsplaats van de beoogde opleiding, verwacht de commissie dat de voorgenomen opleiding in 's-Hertogenbosch de toch al minimale instroom van de opleiding Gezondheid in Tilburg onevenredig sterk kan beïnvloeden.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er onvoldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie is van mening dat er vanwege de aanwezigheid van een sterk verwante opleiding in de regio geen ruimte voor de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een noodzaak bestaat om de voorgenomen opleiding Behaviour and Wellbeing als nieuwe opleiding vorm te geven.

4.2 Aansluiting instellingsprofiel

De aanvrager geeft aan dat Avans een brede hogeschool is die sterk verankerd is in de provincie Noord-Brabant. Avans Hogeschool heeft de ambitie om wendbare en veerkrachtige professionals op te leiden die verschil maken in en voor een duurzame samenleving.¹³ Avans Hogeschool wil een evenwichtig en gevarieerd opleidingsaanbod opbouwen dat aansluit bij actuele maatschappelijke vraagstukken. De beoogde opleiding sluit volgens de aanvrager aan bij die ambitie en wordt onderdeel van de Academie voor Welzijn en Gezondheid. Hier zal de voorgenomen opleiding het gat vullen dat de bestaande bachelors Social Work en Opleiding tot Verpleegkundige openlaten. Tot slot wijst de aanvrager op de vier Centers of Expertise van Avans Hogeschool die de vier zwaartepunten op onderzoek en onderwijs van de opleidingsinstelling vertegenwoordigen. Eén van die vier zwaartepunten, Perspectief in Gezondheid, kent de drie programmalijnen (1) brede gezondheid, (2) one health en (3) gezonde zorg. Naast aandacht voor ziekte legt het programma de nadruk op veerkracht, zingeving, eigen regie en aanpassingsvermogen. Hierbij wordt ook gekeken naar andere domeinen, zoals huisvesting, sociale omgeving en werk. Dit correspondeert volgens de aanvrager met de voorgenomen opleiding.

De commissie volgt de aanvrager dat de beoogde opleiding bij het instellingsprofiel past van Avans Hogeschool. Uit afstemming met Fontys Hogeschool blijkt dat de beoogde opleiding weliswaar ook bij het profiel van Fontys Hogeschool past, maar dat Fontys er geen bezwaar tegen heeft dat Avans Hogeschool deze opleiding gaat aanbieden.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Behaviour and Wellbeing aansluit op het instellingsprofiel.

4.3 Conclusies commissie

Op grond van het bovenstaande constateert de commissie dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de aanvraag voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling. Volgens de commissie is niet aangetoond dat de beoogde opleiding niet vormgegeven kan worden in bestaand (sterk) verwant aanbod en is er onvoldoende ruimte voor de beoogde opleiding vanwege de grote hoeveelheid (zijdelings) verwante opleidingen.

¹³ Het instellingsplan 'Avans Ambitie 2025 – Wendbaar & Veerkrachtig' (Avans Hogeschool 2020)

Aangezien de aanvrager niet heeft aangetoond dat er ruimte bestaat voor de voorgenomen opleiding in het bestaande opleidingsaanbod, geeft de commissie geen advies over de RIO- en ISCED-indeling.

5. Afstemming en zienswijzen

Volgens de aanvrager heeft uitvoerig afstemming plaatsgevonden met Fontys Hogeschool (hierna: Fontys) omdat die qua instellingsprofiel raakvlakken heeft met Avans Hogeschool en omdat beide hogescholen sterk verbonden zijn met dezelfde regio.¹⁴ Aanvankelijk vond overleg plaats met het management van de opleiding Social Work, van de Sporthogeschool en van Gezondheid van Fontys. Fontys heeft aangegeven te merken dat bij veel opleidingen gezocht wordt naar verbreding, zowel verticaal als horizontaal. Volgens Avans Hogeschool onderscheidt de beoogde opleiding zich van de opleiding Gezondheid ten aanzien van (1) ondernemerschap, (2) het feit dat er minder sprake is van gezondheidsgerelateerde vragen en (3) een sterke focus op brede coachingsvaardigheden. Fontys ziet nog onvoldoende onderscheid. Zij ziet kleine verschillen op het gebied van aandacht voor verslaving, online profileren en ondernemerschap. Voor wat betreft Sportkunde merkt Fontys op dat studenten bij Sportkunde weliswaar starten vanuit een specialisatie (Sportkunde), maar dat de studenten breed opgeleid worden naarmate de opleiding vordert.

Uiteindelijk heeft de afstemming met Fontys zich toegespitst op de opleiding Gezondheid. Er is verkend wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen de voorgenomen opleiding en de opleiding Gezondheid. Fontys erkent de behoefte aan de voorgenomen opleiding en ziet het bredere spectrum van die opleiding. Eén van de verschillen is volgens beide instellingen dat bij Gezondheid meer de nadruk ligt op gezondheidsbeleid. Bij de beoogde opleiding is die nadruk er minder. Een ander verschil is dat in de beoogde opleiding aandacht wordt besteed aan ondernemen en social media. Het derde verschil betrof de taal, omdat de voorgenomen opleiding Engelstalig zou zijn in tegenstelling tot de opleiding Gezondheid. De commissie constateert dat van het laatste verschil inmiddels geen sprake meer is, aangezien de voorgenomen opleiding net als de opleiding Gezondheid een Nederlandstalige opleiding is.

Vanaf 11 november 2024 is op de website van de commissie kennisgegeven van het voornemen van Avans Hogeschool om de nieuwe hbo bachelor Behaviour and Wellbeing als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente 's-Hertogenbosch. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs en andere belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Op 22 november 2024 zijn negatieve zienswijzen ingediend door de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (hierna: HAN) en van de Hogeschool van Amsterdam (hierna: HvA). Op 25 november is een zienswijze ingediend door de Hogeschool Utrecht (hierna: HU).

Zienswijze HAN

Het eerste bezwaar van de HAN is dat de voorgenomen opleiding als breed wordt gepositioneerd tegenover smallere opleidingen. Daarmee wordt volgens de HAN geen recht gedaan aan de andere opleidingen. De HAN vergelijkt vervolgens de voorgenomen opleiding met haar verwante aanbod.

- *Social Work*: de drie niveaus waarop de beoogde opleiding een bijdragen levert aan welzijn en gezondheid (individueel niveau, organisatieniveau en maatschappelijk niveau) verschilt niet veel met de drie relevante contexten voor sociaal werkers die in het landelijke profiel worden

¹⁴ Bijlage 38 van het aanvraagdossier

onderscheiden (primaire leefomgeving, mensen in netwerken en mensen in gemeenschappen). Veranderkunde en leefstijl kunnen moeiteloos een plek vinden in de opleiding Social Work, voor zover die nog niet in die mate aanwezig zijn.

- *Toegepaste Psychologie*: beide opleidingen richten zich op gedragsverandering. Toegepaste Psychologie beperkt zich niet tot interventies op individueel niveau en kent een integrale benadering met aandacht voor verschillende contexten, positieve gezondheid en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook worden de studenten opgeleid voor vergelijkbare beroepen zoals re-integratie/vitaliteitscoach, preventiemedewerker en organisatieadviseur.
- *Sportkunde*: in het landelijk profiel van Sportkunde worden drie waarden genoemd: sociaal-maatschappelijk, gezondheid en economisch. Welzijn, contexten van maatschappij en economie, management en ondernemerschap maken daarbij onderdeel uit van het profiel van Sportkunde. Het is niet onmogelijk om een specialisatie in te richten die vergelijkbaar is met de voorgenomen opleiding.
- *Voeding en Diëtetiek*: in de opleiding Voeding en Diëtetiek is leefstijlcoaching een belangrijk thema. De rol van coachingsvaardigheden van de diëtist is steeds groter aan het worden. Naast voedingswetenschap horen beweging, gedrag, aandacht voor de omgeving en groepsinterventies bij de opleiding, waarin het begrip positieve gezondheid centraal staat. Verder is er aandacht voor de inzet van informatie- en communicatietechnologie en ondernemerschap.
- *Opleiding tot Verpleegkundige*: de bewering dat de verpleegkundige zich beperkt tot slechts medische ingrepen en fysieke aspecten klopt niet. Bij het bevorderen van gezondheid en gezond gedrag wordt de gehele omgeving van de zorgvrager betrokken. Preventie heeft hierin een volwaardige plaats. Veranderkunde wordt in de Opleiding tot Verpleegkunde niet expliciet genoemd, maar is wel in de brede scope van de opleiding aanwezig.

Ten tweede stelt de HAN dat voor zover andere opleidingen (ook binnen Avans Hogeschool) niet precies hetzelfde doen, zij dit wel zouden kunnen door gebruik te maken van de wettelijk toegestane vernieuwingsruimte.

Tot slot voert de HAN de spreiding van en instroom in verwante opleidingen aan. Het is volgens de HAN duidelijk dat op veel plaatsen in het land grote aantallen studenten worden opgeleid voor loopbanen waarop ook de voorgenomen opleiding zich richt. De paar dozijn instroom voor de beoogde opleiding kan volgens de HAN gemakkelijk door deze opleidingen worden geabsorbeerd.

Zienswijze HU

De HU sluit in haar zienswijze inhoudelijk aan bij de zienswijze van de HAN en voert daarnaast nog enkele punten aan ter aanvulling. De HU geeft aan dat zij er met haar opleidingsaanbod naar streeft om een stevige bijdrage te leveren aan de realisatie van het sectorplan van Hogere Sociale Studies (HSS). Het sectorplan benadrukt het belang van cross-overs tussen gebieden zoals gezondheid, technologie en sociale professionalisering. Verder leidt volgens de HU de voorgenomen opleiding tot fragmentatie van het bestaande opleidingsaanbod. Dat staat haaks op de doelstellingen van het sectorplan, waarin juist wordt ingezet op het opleiden van herkenbare en breed inzetbare sociaal professionals. Bovendien biedt volgens de HU het landelijk opleidingsdocument voor Social Work ruimte om zowel cross-overs als specialisaties binnen bestaande curricula te integreren. Tot slot geeft de HU aan dat Avans Hogeschool geen fundamentele dialoog heeft gevoerd met relevante instellingen met verwant aanbod.

Zienswijze HvA

De HvA heeft een zienswijze ingediend namens hun opleidingen Voeding & Diëtetiek, Ergotherapie, Oefentherapie, Fysiotherapie en Opleiding tot Verpleegkundige. De HvA erkent de ambitie en interdisciplinaire opzet van de voorgenomen opleiding, maar ziet tegelijkertijd een aanzienlijke overlap met bestaande opleidingen. Avans Hogeschool geeft volgens de HvA een te beperkt beeld van de verwante opleidingen. De HvA bestrijdt dat er geen sterk verwant aanbod is. Er bestaan volgens de HvA meerdere opleidingen die alleen of gezamenlijk studenten vanuit een integrale benadering opleidt om multiproblematiek rond welbevinden het hoofd te bieden. Verder verwacht de HvA dat de beoogde opleiding zal concurreren met het bestaande aanbod. Binnen het bestaande aanbod is ruimte genoeg voor uitbreiding van studentenaantallen. Ook is het volgens de HvA onduidelijk of de beoogde generalistische opleiding aansluit op een specifieke arbeidsmarktbehoefte. De HvA verwijst verder naar de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Omdat de voorgenomen opleiding niet opleidt tot een BIG-geregistreerd beroep terwijl het wel claimt competenties te bieden die overlappen met BIG-geregistreerde beroepen, zou dat volgens de HvA de herkenbaarheid en inzetbaarheid van afgestudeerden bemoeilijken. Tot slot geeft de HvA aan dat er tussen Avans Hogeschool en de HvA geen afstemming heeft plaatsgevonden, terwijl Avans Hogeschool beweert dat er afstemming is geweest met andere relevante instellingen.

De commissie heeft de aanvrager op 25 november 2024 op de hoogte gesteld van de inhoud van de zienswijze en de gelegenheid gegeven om binnen tien werkdagen na ontvangst een reactie te geven. De aanvrager heeft op 9 december gereageerd.

Reactie van aanvrager op de zienswijzen

Vanwege de overlap in argumentatie in de drie zienswijzen heeft de aanvrager één reactie gegeven op alle drie de zienswijzen.

De aanvrager stelt dat de beoogde opleiding een noodzakelijke aanvulling is op het bestaande aanbod en geen fragmentatie veroorzaakt. De beoogde opleiding draagt actief bij aan de doelen van het HSS Sectorplan door sectoroverstijgende samenwerking en innovatie te bevorderen. De wettelijke vernieuwingsruimte die bedoeld is om bestaande opleidingen te vernieuwen en flexibeler in te richten maakt het volgens de aanvrager weliswaar mogelijk meer variatie binnen bestaande opleidingen aan te brengen, maar legt volgens de aanvrager tegelijkertijd beperkingen op aan de mate waarin fundamentele curriculumwijzigingen en nieuwe inhoudsgebieden kunnen worden geïntegreerd. De interdisciplinaire sectoroverstijgende aanpak van de voorgenomen opleiding kan niet worden ingepast binnen de kaders van bestaande opleidingen of als uitstroomprofiel daarvan. Vervolgens gaat de aanvrager in op de verschillen met bestaand aanbod. Overkoepelend komt het erop neer dat afgestudeerden van de beoogde opleiding in tegenstelling tot de bestaande opleidingen op individueel niveau een multidisciplinaire rol kunnen spelen en op organisatie- en systeemniveau een sectoroverstijgende rol spelen. De verschillen per opleiding zijn volgens de aanvrager als volgt.

- *Social Work*: richt zich op sociaal functioneren, sociale cohesie, rechtvaardigheid en kansengelijkheid. Het versterken van netwerken en gemeenschappen staat centraal, evenals aandacht voor veiligheid en participatie met een vaste set aan landelijke kwalificaties. De beoogde opleiding legt de nadruk op fysiek en mentaal welbevinden. Er wordt naar gezondheid en welzijn gekeken als integraal concept en legt minder nadruk op sociaal-maatschappelijke rechtvaardigheid of sociale cohesie. Er komen in de voorgenomen opleiding andere

onderwerpen aan bod, zoals voeding, leefstijl, sport en bewegen en ondernemen. Ook is volgens de aanvrager het uitstroomprofiel anders. Sociaal werkers zijn niet gericht op werknemers binnen organisaties, afgestudeerden van de beoogde opleiding wel.

- *Verpleegkunde*: Verpleegkundigen opereren binnen medische kaders met specifieke bevoegdheden voor zorg en behandeling volgens de Wet BIG. Om BIG-registratie te krijgen moet vooraf een bepaald aantal uren in de praktijk stage zijn gelopen en bepaalde voorbehouden handelingen behaald zijn. Doordat de focus bij verpleegkundigen op zorg en medische ondersteuning ligt (bevorderen van gezondheid, herstel, groei en ontwikkeling en het voorkomen van (verergering van) ziekte, aandoening of beperking), is dat niet te combineren met de bredere sectoroverstijgende benadering van de beoogde opleiding.
- *Toegepaste Psychologie*: Toegepaste Psychologie richt zich primair op psychologische diagnostiek, individuele begeleiding en interventies binnen een psychologisch kader, terwijl de beoogde opleiding gedragsverandering koppelt aan gezondheidsbevordering, leefstijlverbetering en systeemdenken binnen een sectoroverstijgende context. Bij Toegepaste Psychologie staan sport en bewegen en leefstijl niet centraal. Hoewel beïnvloeding van gedrag overeenkomt is het doel anders: bij Toegepaste Psychologie speelt de sociale context (het meedoen met de rest), terwijl het doel bij Behaviour and Wellbeing het bevorderen van het welbevinden is.
- *Sportkunde*: Sportkunde richt zich op sport, bewegen en vitaliteit als kern. De beoogde opleiding heeft een bredere interdisciplinaire benadering en gebruikt diverse middelen voor gedragsverandering en gezondheidsbevordering, waarvan sport een onderdeel kan zijn. Verder overlapt de arbeidsmarkt voor beide opleidingen slechts gedeeltelijk. Beide opleidingen bedienen andere doelgroepen en vereisen andere competenties en profielen.
- *Voeding en Diëtetiek*: De opleiding Voeding en Diëtetiek richt zich specifiek op voeding als kernelement binnen gezondheidsbevordering terwijl de beoogde opleiding een bredere, integrale benadering biedt waarin het welbevinden, gedragsverandering, gezondheidsbevordering, systeemdenken en duurzame inzetbaarheid centraal staan.
- *Fysiotherapie*: Fysiotherapie richt zich op herstellen, verbeteren en behouden van bewegingsfuncties bij mensen met fysieke klachten of beperkingen. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding analyseren gedrag en welzijn, maar worden niet opgeleid voor het diagnosticeren en behandelen van bewegingsstoornissen. Het curriculum en de arbeidsmarktperspectieven zijn verschillend.
- *Ergotherapie*: Het doel van Ergotherapie is om zelfredzaamheid van cliënten met fysieke of mentale beperkingen te vergroten. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding hebben een systeemgerichte aanpak en richten zich op bredere welzijnsvraagstukken.
- *Oefentherapie*: De opleiding Oefentherapie richt zich specifiek op het verbeteren van houding en beweging terwijl de beoogde opleiding kijkt naar preventie in een bredere context, waarin gedragsverandering en leefstijl worden gekoppeld aan systeemdenken en duurzame inzetbaarheid.

De aanvrager wijst verder op de groeiende arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Ten aanzien van het argument van de HvA over het ontbreken van BIG-registratie geeft de aanvrager aan dat de beoogde opleiding een uniek en complementair profiel biedt dat zich richt op gedragsverandering en welzijnsbevordering buiten de medische context. Het ontbreken van BIG-registratie is een bewuste keuze. De beoogde opleiding richt zich op rollen waar deze registratie niet vereist is. Tot slot geeft de aanvrager aan dat alleen afstemming met Fontys

Hogeschool heeft plaatsgevonden, omdat Fontys Hogeschool zich op dezelfde regio richt als Avans Hogeschool.

Overwegingen van de commissie

De commissie stelt voorop dat zij voorstander is van een goede samenwerking tussen de instellingen en betreurt dat de mogelijkheid tot afstemming voorafgaand aan de indiening van de aanvraag niet heeft geleid tot een voor alle partijen bevredigende uitkomst. Uit de zienswijzen en reactie op de zienswijzen blijkt dat de onenigheid zich vooral richt op de vragen of de beoogde opleiding gezien de overlap met bestaand aanbod vormgegeven kan worden binnen het bestaande aanbod en of er ruimte is voor een nieuwe opleiding.

De commissie laat de opleidingen Fysiotherapie, Ergotherapie en Oefentherapie buiten beschouwing omdat die opleidingen inhoudelijk, voor wat betreft de instroomdoelgroep en het beroepsprofiel te weinig raakvlakken hebben met de voorgenomen opleiding en om die reden niet als verwante opleidingen beschouwd worden.

De commissie constateert met de indieners van de zienswijzen dat de voorgenomen opleiding sterk verwant is aan de bestaande opleiding Gezondheid. Daarnaast is de commissie met de indieners van de zienswijzen van mening dat er naast de sterk verwante opleiding Gezondheid veel zijdelings verwante opleidingen zijn die in meer of mindere mate raakvlakken hebben met de voorgenomen opleiding. De inhoud van de zienswijzen ondersteunt daarmee bovenvermelde conclusie van de commissie dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding niet vormgegeven kan worden in bestaand verwant aanbod. De commissie weegt daarbij ook mee dat in de zienswijzen naar voren is gebracht dat aanbieders van (zijdelings) verwant aanbod mogelijkheden zien om hun opleidingen te verbreden zodat de voorgenomen opleiding daarin vormgegeven kan worden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om *negatief* te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage 1: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'19-'20			'20-'21			'21-'22			'22-'23			'23-'24		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
B Gezondheid (39308)	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg													8		
	Fontys Hogeschool (30GB), Venlo							9			13			5	4	
B Opleiding tot Verpleegkundige (34560)	Avans Hogeschool (07GR), 's- Hertogenbosch	280	60		346	89		297	82		282	62		279	72	3
	Avans Hogeschool (07GR), Breda	305	150		386	113		397	130		321	104		274	101	1
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede	177	34	90	189	21	72	187	19	54	144	16	63	153	9	56
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	58	32		76	47		76	42		68	57		50	37	3
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	275	144		328	145		333	145		318	145		232	110	28
	De Haagse Hogeschool (27UM), 's- Gravenhage	133	25	97	175	30	117	182	13	111	183	11	81	134	15	68
	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	364	42	104	398	46	113	369	48	83	310	26	74	287	19	72

	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	92			91		9	86		13	51		1	50		12
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen	128	42	20	127	23	22	129	26	29	107	13	16	99	14	12
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	383	63	137	447	50	117	432	57	125	400	50	158	294	39	134
	Hogeschool Inholland (27PZ), Alkmaar	90	67		133	70	4	154	89		126	71		113	46	
	Hogeschool Inholland (27PZ), Amsterdam	185	92	14	221	74	17	185	117	24	157	75	11	137	61	14
	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden	415		55	459		83	434	19	86	362	24	77	358	25	83
	Hogeschool Rotterdam (22O), Rotterdam	561	111		673	115	3	664	91	4	541	74	3	495	88	3
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	440	74	130	439	95	114	493	118	169	419	63	122	424	48	134
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	458		103	506		104	489		86	414		63	359		63
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	618	191		696	211		692	227		549	181		486	180	

	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	208	86		252	132		221	120		191	87		190	63	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer	175	14	49	173	17	38	177	18	41	106	15	33	116	11	40
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede	269	21	66	310	22	74	359	20	60	253	14	58	216	11	59
	Stichting Hogeschool Viaa (22HH), Zwolle	202	59	1	215	61		235	67		180	51		179	62	
	Zuyd Hogeschool (25JX), Heerlen	248	72	3	247	73	5	209	93	11	186	99	9	166	102	6
B Sociaal Werk (34608)	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden	289			393			330			305			279		
B Social Work (34116)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch	374	42		354	54		382	56		354	40		305	42	
	Avans Hogeschool (07GR), Breda	323	48		393	41		321	56		305	44		276	36	
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede	244	138		215	155		173	176		163	139		171	137	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	169	41		163	45		137	38		143	49		127	45	15
	Christelijke Hogeschool	515	130		529	123		446	135		408	136		358	124	16

Windesheim (01VU), Zwolle															
De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	243	55	59	293	42	38	276	50	48	250	43	36	277	34	29
Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	259	67		302	55		287	31		268	36		276	32	
HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen	110	50	4	157	48	6	97	33	3	73	29	3	102	29	1
Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	546	113		546	114		492	114		430	121		390	115	
Hogeschool Inholland (27PZ), 's-Gravenhage	123	29		134	32		112	49		81	34		108	30	
Hogeschool Inholland (27PZ), Alkmaar	151	58		169	64		109	49		120	43		135	42	
Hogeschool Inholland (27PZ), Amsterdam	135	37		192	44		199	53		160	33		151	38	
Hogeschool Inholland (27PZ), Haarlem	50	43		80	38		68	39		55	26		57	26	
Hogeschool Inholland (27PZ), Rotterdam	244	60		228	55		226	52		221	50		240	54	
Hogeschool Rotterdam	668	94		692	95		564	122		539	83		524	96	

	(22OJ), Rotterdam															
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	513	92		634	85		568	98		645	75		606	80	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	605	50	20	672	59	20	549	73	25	546	47	33	602	44	28
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	613	107	44	665	95	53	727	99	56	762	88	87	640	81	79
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	264	92		231	65		204	85		188	60		156	70	
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede	386	263		398	276		333	246		349	227		339	246	
	Stichting Hogeschool Viaa (22HH), Zwolle	105	27		118	23		98	25		71	21		110	23	
	Zuyd Hogeschool (25JX), Sittard- Geleen	188			224	33		236	30		186	41		158	35	
B Sportkunde (34040)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	127			151			113			106			101		
	De Haagse Hogeschool (27UM), 's- Gravenhage	202			222			251			245			220		

	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	235			285			206			208			202		
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen	42			39			30			43			31		
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	152			165			142			119			168		
	Hogeschool Inholland (27PZ), Haarlem	125			160			157			171			157	15	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	295			303			275			277			273		
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	325	23		340	15		269	25		341	16		348	14	
B Toegepaste Psychologie (34507)	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	525			748			676			720			628		
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg		48		75			79			65			65		
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	193			198	22		194	27		204	22		201	34	

	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden	231		25	233			272		29	244		25	266		34
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	360	29		375	23		382			412			413		
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	173			212			187			228			237		
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer	470	35		591	49		532	77		572	79		558	64	
B Voeding en Diëtetiek (34579)	De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	227	62		249	75		205	95		224	51		222	41	
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	152			190			172			168			137		
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	215			281			244			200			203		
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	160			231			236			218			185		
B Human Resource Management (34609)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch	155	19		181	32		166	30		113	36		126	25	

	Avans Hogeschool (07GR), Breda	99	15		107	16		99	25		110	23		100	22
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede	54	12		33	18		39	9		40	15		41	11
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	53			71			51			47			33	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	126			130			129			121			98	
	De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	168	23		137	11		141	17		125	15		117	16
	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	154			181			122			114			112	
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	105	43		84	42		47	39		56	29		49	22
	HZ University of Applied Sciences (21M), Vlissingen	21			29			30			22	3		24	2
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	211	35		184	22		130	25		162	14		148	20

	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden	148			150	15		102	15		110	16		85	17	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	243	15		229	22		199	23		173	33		159	28	
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	174	46		214	43		189	53		185	23		214	16	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	260	41		278	35		208	42		247	41		247	29	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	171			119			92			93			79		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	63	23		46	17		51	17		43	17		57	17	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer	73	14		68	13		44	21		47	12		48	12	
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede	221	17		171	16		137	11		144	12		139	13	
Totaal eerstejaarsinstroom		19889	3515	1021	22054	3636	1009	20262	3880	1057	18955	3225	953	17917	3059	993